

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної
та слов'янської філології

А.М. Коваленко

«30» серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична граматики

(назва навчальної дисципліни)

бакалавра

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Мова і література (німецька))**

освітня-програма/програми **Середня освіта (Мова і література (німецька))**

Мова навчання українська, німецька

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«30» серпня 2018 р.

Громова Н.В. (Громова Н.В.)

Суми – 2018

Розробник:

кандидат філологічних наук, старший викладач

Оробінська Руслана

кафедри германської філології Сумського

Володимирівна

державного педагогічного університету імені

А.С. Макаренка

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри

Школяренко В.І., доктор

філологічних наук, професор

кафедри германської філології

Сумського державного

педагогічного університету імені

А.С. Макаренка

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Обов’язкова/ вибіркова
		Рік підготовки:
		-й
		Семестр
Загальна кількість годин - 90		7-й
		Лекції
		14 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Консультації:
		2 год.
		Вид контролю: Екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теоретична граматики» є формування в студентів наукового уявлення про формальну та змістовну структуру одиниць і засобів, що утворюють граматичну будову сучасної німецької мови, а також їхні зв'язки та функціонування.

Мета курсу також полягає у вдосконаленні професійних якостей майбутніх педагогів, формуванні в них достатнього рівня знань з граматики німецької мови та навичок роботи з учнями в закладах середньої освіти з метою якісного пояснення нового матеріалу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення «Теоретичної граматики» німецької мови є знання, вміння та мовленнєві навички, отримані студентами під час вивчення таких навчальних дисциплін як ПУПМ, Історії мови (німецької), Лексикології, Практичної фонетики, Теоретичної фонетики, Країнознавства.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати вивчення навчальної дисципліни «Теоретична граматики» (німецька мова) тісно пов'язані із завданнями до її вивчення. Зокрема, навчальна дисципліна спрямована забезпечити формування таких знань, умінь і навичок комунікативної взаємодії:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність використовувати набуті знання для розуміння проблем з предметної та професійної області. ЗК-3. Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію рідною та іноземною мовою, мати навички адаптації та роботи в команді. ЗК-4. Здатність застосовувати досягнення інформаційно-комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань. ЗК-6. Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів професійної етики. ЗК-10. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки й соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-3. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії світової літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання іноземної мови й світової літератури. ФК-4. Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, у галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях. ФК-5. Здатність самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки та соціальної практики.

	ФК-6. Здатність використовувати чотири види мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань із фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства. ФК-7. Здатність володіти системою лінгвістичних знань, що включає в себе знання основних явищ на всіх рівнях мови і її функціональних різновидів. ФК-9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту. ФК-10. Здатність використовувати теоретичні знання в галузі на практиці.
Знання	ПРЗ-4. Знання та усвідомлення сучасних філологічних і дидактичних засад навчання іноземної мови та світової літератури, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті.
Уміння	ПРУ-1. Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРУ-6. Уміння використання гуманістичного потенціалу іноземної мови та світової літератури для формування духовного світу юного покоління України.
Комунікація	ПРК-1. Володіння україномовною та іншомовною комунікативною компетентністю та їх удосконалення. ПРК-2. Володіння основами професійної культури, здатність створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами. ПРК-3. Здатність забезпечити діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та світової літератури, та уникати культурних конфліктів, створити умови для міжкультурної комунікації.
Автономія і відповідальність	ПРА-3. Уміння навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання курсу здійснюється згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.

Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті, контрольні роботи, презентація звітних проєктів/публікація результатів наукових досліджень), екзамен.

Розподіл балів за семестр: ауд. роб. – 55 б., контрольні роботи – 25 б., екзамен – 25 б. Разом 100 балів.

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	Відмінні знання й навички, отримані за результатами вивчення повного курсу дисципліни. Студенти на 90 – 100% опанували матеріал навчального курсу, вміло оперують науковими термінами. Мають критичне мислення. Легко застосовують теоретичний матеріал для практичного аналізу мовних одиниць.
В	Студенти мають добрі знання з тематики вивченого курсу, вміють застосовувати їх для аналізу мовних структур. Студенти можуть встановити певні закономірності творення мовних одиниць або визначити їх зміст, граматичну роль тощо, а також можуть досліджувати особливості вираження певних лексем у тексті. Однак, допускаються незначні огріхи в поясненні.
С	Засвоєння теоретико-практичного матеріалу з тематики вивченого курсу є гарним: студенти вміють застосовувати теоретичні положення для аналізу мовних явищ, проте допускають незначних помилок.
Д	За результатами вивчення курсу студент, здебільшого опанував вивчений матеріал або ж плутається з науковою термінологією, але не вміє вправно використовувати отримані знання на практиці.

E	Студент засвоїв вивчений матеріал лише частково та не вмів вправно застосовувати його на практиці. Допускає огріхи в поясненні наукових понять, не оволодів на належному рівні науковою термінологією та допускає значних огріхів під час аналізу мовних явищ.
FX	Студент не набрав мінімально допустимої кількості балів з вивченого предмета зважаючи на несумлінне ставлення до навчання. Це означає, що він потребує додаткового контролю з боку викладача на перевірку наявності певних знань та сформованості навичок з вивчених тем.
F	Студент не засвоїв навчальний матеріал та потребує повторного вивченого курсу.

Розподіл балів

Поточний контроль								Контрольні роботи	Разом	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2			РОЗДІЛ 3					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т3.1	Т3.2				
Поточний контроль								31	75	25	100
5	6	5	6	5	6	5	6				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	Задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни слугують: усні та письмові опитування, контрольні роботи, екзамен, публікація результатів наукового дослідження з вивченої проблематики, проекти, презентація звітнього проекту.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Морфологія.

Тема 1.1. Вступ до морфології.

Тема 1.2. Загальні питання теорії частин мови.

Тема 1.3. Дієслово.

Тема 1.4. Іменник. Прикметник.

Розділ 2. Синтаксис.

Тема 2.1. Вступ до синтаксису.

Тема 2.2 . Просте речення.

Тема 2.3. Складне речення.

Тема 2.4. Текст.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост.р	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
РОЗДІЛ 1. МОРФОЛОГІЯ											
Тема 1.1. Вступ до морфології.	9	1	2			6					
Тема 1.2. Загальні питання теорії частин мови	11	1 1	2			8					
Тема 1.3. Дієслово.	12	2	2			8					
Тема 1.4. Іменник. Прикметник.	12	2	2			8					
РОЗДІЛ 2. СИНТАКСИС											
Тема 2.1. Вступ до синтаксису.	12	2	2			8					
Тема 2.2 . Просте речення.	10	2	2			6					
Тема 2.3. Складне речення.	12	2	2			8					
Тема 2.4. Текст.	12	2	2		2	6					

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Вступ до морфології.	2	
2	Тема 1.2. Загальні питання теорії частин мови	2	
3	Тема 1.3. Дієслово.	2	

4	Тема 1.4. Іменник. Прикметник.	2	
5	Тема 2.1. Вступ до синтаксису.	2	
6	Тема 2.2 . Просте речення.	2	
7	Тема 2.3. Складне речення.	2	
8	Тема 2.4. Текст.	2	
Разом		16	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

Основна література.

1. Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка : [уч. пособие для студ. высш. учебн. завед.] / Борис Александрович Абрамов. – М. : ВЛАДОС, 2004. – 286 с.
2. Гулыга Е. В. Граматики немецкого языка : [учебник] / Е. В. Гулыга, М. Д. Натанзон. – М. : Менеджер, 2008. – 400 с.

Додаткова література.

1. Brinkmann H. Die Deutsche Sprache. Gestalt und Leistung / Hennig Brinkmann. – Düsseldorf, 1971. – 654 S..
2. Drach E. Grundgedanken der deutschen Satzlehre / Erich Drach. – Frankfurt-am-Main, 1964. – 99 S.
3. Engel U. Syntax der deutschen Gegenwartssprache / Ulrich Engel. – Berlin : E. Schmidt, 2009. – 309 S.
4. Engelen B. Einführung in die Syntax der deutschen Sprache [in 2 Bd.] / Bernhard Engelen. – Baltmannsweiler : Pädagogischer Verlag Burgbücherei, 1986. – 218 S.
5. Erben J. Abriß der deutschen Grammatik / Johannes Erben. – Berlin : Akademie-Verl, 1964. – 316 S.
6. Grammatik der deutschen Sprache (GDS) / [G. Zifonun, L. Hoffmann, B. Strecker und andere]. – Berlin; New York : Walter de Gruyter, 1997. – 2569 S.
7. Jung W. Grammatik der Deutschen Sprache / Walter Jung. – Leipzig : VEB Bibliographisches Institut, 1966. – 518 S.
8. Zifonun G. Grammatik der Deutschen Sprache / Gisela Zifonun, L. Hoffmann, B. Strecker. – Berlin / New York, 1997. – 378 S.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. www.goethe.de
2. www.canoo.net
3. www.wissen.de
4. www.dw-world.de
5. www.welt.de
6. www.spiegel.de
7. www.zeit.de

8. www.sueddeutsche.de
9. www.taz.de
10. www.mdr.de
11. www.wdr.de
12. www.internetbibliothek.de
13. www.redensarten-index.de
14. www.sprichwoerter.net